

СЕРВІСНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ОЗДОРОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ

Вітюк А.В., аспірант

Кафедра менеджменту та моделювання в економіці

Вінницький національний технічний університет

м. Вінниця

Інтенсивний розвиток сільського господарства передбачає відповідний рівень матеріально-технічної бази для організації технічного та технологічного обслуговування техніки. За часів СРСР була створена мережа державних ремонтних підприємств, однак, набуття нових форм господарювання вимагає ґрунтовної економічної оцінки, перегляду цілого ряду позицій щодо техніко-технологічних, організаційно-економічних та ринкових умов функціонування сервісної діяльності в сільському господарстві. Дослідження функціонування існуючого сервісного сектору, сформованого на базі «Сільгосптехнік» та «Агромашів», свідчить про те, що він не відповідає сьогоdnішнім вимогам. Зокрема використовують морально та фізично застаріле обладнання і технології, відсутні кваліфіковані робітники та достатня кількість замовлень для завантаження проектних потужностей.

Широка присутність закордонної техніки із супутнім фірмовим сервісним обслуговуванням суттєво обмежують можливості розвитку ремонтної діяльності підприємств колишнього сільськогосподарського машинобудування та машинно-тракторних станцій. Погане фінансове становище сервісних підприємств частково проявилось не лише у зношеності обладнання, тепер ремонтні підприємства здатні лише на виконання менш складних ремонтів із відновлення вузлів, деталей та усунення поломок, але позбавлені можливостей із ремонту агрегатів із програмним забезпеченням. Матеріально-технічне забезпечення сервісу та ефективність його функціонування не відповідають світовим стандартам і потребам галузі, тобто про достатній рівень інноваційності не йдеться. Відсутність достатніх фінансових ресурсів стримує впровадження новітніх технологій, обмежує застосування інших матеріально-технічних ресурсів.

Суттєве зниження платоспроможності сільськогосподарських виробників змусило сільських товаровиробників перенести ремонти та

обслуговуючі роботи до власних майстерень, де не дотримуються норми технологічності, безпеки та надійності. Так у сільськогосподарських підприємствах не проводиться діагностика комп'ютерної техніки, гідравліки, дефектування, балансування, випробування на стендах, ігнорується система планово-запобіжних ремонтно-обслуговуючих робіт, а виконуються лише найнеобхідніші ремонтні операції [1, с. 53]. Основні причини, що перешкоджають розвитку сервісної діяльності пов'язані з нестачею у сільських господарств коштів, з одного боку, а з іншого - недостатня якість та номенклатура послуг сервісних підприємств.

Тенденція ускладнення конструкцій технічних засобів, насичення їх складними гідравлічними, електричними й електронними системами в умовах сьогодення практично унеможливорює виконання ремонтних робіт власними силами сільськогосподарських підприємств. Крім того, недостатній рівень підготовки працівників ремонтних служб не дає змоги вчасно виявляти неполадки у машинах [2], хоча відомо що відновлювальні ремонти з одночасною модернізацією устаткування дозволять на 30–40 % зменшити вибуття техніки з експлуатації і використовувати її в аграрному секторі ще впродовж 5–6 років [3].

Відстороненість виробників сільськогосподарського обладнання від технічного обслуговування, що існувала раніше, поступово втратила свою актуальність із приходом на український ринок зарубіжних виробників і з супутнім сервісом. Відтак система фірмового сервісу була визнана як нагальна, об'єктивна потреба. Таким чином, в Україні склалася ситуація з існуванням двох видів технічного обслуговування – з однієї сторони існує культивованій за часів СРСР планово-запобіжний підхід, а з другого – гарантійний сервіс та післягарантійний сервіс, що пропонується закордонними фірмами [4, с. 314]. Хоча на сьогоднішній день виникає необхідність забезпечення технічного сервісу техніки у вигляді системи консультацій і підготовки кадрів, придбання техніки, забезпечення її запасними частинами і пально-мастильними матеріалами, технічне обслуговування і ремонт з метою економічно вигідної експлуатації технічно складного виробу протягом терміну, який задовольняв би споживача, а також утилізація технічних засобів [5], яку на жаль вітчизняні підприємства агропромислового машинобудування забезпечити не можуть.

Виконаний аналіз стану сервісного обслуговування у сільському господарстві свідчить про наявність суттєвих проблем у функціонуванні сектору – відбувається жорстка конкуренція між дилерською мережею світових виробників техніки та неефективними підприємствами сільськогосподарського машинобудування, які в основному орієнтовані на обслуговування застарілої техніки, що використовується сільгоспвиробниками. У сучасних умовах поступового, повільного оновлення та модернізації сільськогосподарського обладнання подібний сегмент ринку з часом вичерпає себе, тому вже сьогодні виникає потреба в реалізації відповідних інвестиційних проектів із відновлення галузі сільськогосподарського машинобудування.

Література:

1. Підлісецький Г. М. Ринок сільськогосподарської техніки: проблеми становлення / В. П. Яковенко [та ін.] ; ред. Г. М. Підлісецький. - К. : ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2005. - 214 с.
2. Петров В. М. Організація сервісного обслуговування сільськогосподарської техніки в Україні / В. М. Петров // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. – Вип. 127. – 2012. — 326 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_127/30.pdf – Назва з титул. екрана.
3. Молодик М. В. Обґрунтування вдосконалення системи технічного сервісу в АПК України / М. В. Молодик, Б. Г. Харченко // – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/vddau/2009_2/Mechanization/026mol.pdf – Назва з титул. екрана.
4. Калетнік Г. М. Управління інженерною діяльністю виробничих і сервісних підприємств АПК: навч. посіб / Г.М. Калетнік, В. Д. Войтюк, С. М. Бондар. – К.: «Хай-Тек Прес». – 2010. – 448 с.
5. Павлова О. В. Показники якості сервісу як складова визначення рівня конкурентоспроможності сільськогосподарської техніки / О. В. Павлова – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/10_NPE_2008/Economics/28968.doc.htm – Назва з титул. екрана.